

Studier i Nordisk

2016-2018

Selskab for Nordisk Filologi
Foredrag og årsberetning

København 2022

Studier i Nordisk 2016-2018

© 2022 by Selskab for Nordisk Filologi, Copenhagen

Trykt hos Campus Print, Søndre Campus, Københavns Universitet

Printed in Denmark 2022

ISBN 978-87-89641-18-8

ISSN 1601-4715

Kopiering fra denne bog kan kun finde sted på institutioner der har indgået aftale med Copy-Dan, og kun inden for de i aftalen nævnte rammer.

Redigeret af Seán D. Vrieland, Anne Mette Hansen, Finn Gredal Jensen, Katarzyna Anna Kapitan, Line Sandst, Rikke Steenholt Olesen, Torben Arboe.

Alle bidrag i årsberetningen er fagfællebedømt.

Sats: SIDE-1, Anne Charlotte Mouret

Det lille billede på bogens forside er hentet fra titelkobberet i Peder Syv: *Nogle betenkninger om det Cimbriske Sprog* (København, 1663), hvor det skal illustrere bogens 4. kapitel: Om det Cimbriske sprogs uddyrkelse i almindelighed.

Selskab for Nordisk Filologi blev stiftet 18.12.1912 og har som formål at fremme studiet af nordisk sprog og litteratur gennem afholdelse af møder og diskussioner.

Selskabet er åbent for alle der interesserer sig for dets formål.

Som medlem modtager man mødeindkaldelser og selskabets årsberetning. Årsberetningen, *Studier i Nordisk*, udsendes hvert tredje år.

Indmeldelse kan ske ved møderne eller ved henvendelse til

Seán D. Vrieland, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Njalsgade 136, DK-2300 København K, e-post:

sean.vrieland@hum.ku.dk.

Kontingentet er 200 kr. (50 kr. for studerende).

Selskabet har Danske Bank-konto 1551 5426448

(SWIFT-code: DABADKKK, IBAN nr. DK06 3000 0005426448).

www.selskabfornordiskfilologi.dk

snf@hum.ku.dk

Indhold

JAKOB POV L HOLCK	
Herlufsholm-samlingen på Syddansk Universitetsbibliotek og forskningspotentialiet – om forskellige fund og fragmenter	5
KRISTA STINNE GREVE RASMUSSEN	
<i>Søren Kierkegaards Skrifter</i> – hvad editionshistorien kan lære os om forskellen på bøger og bytes	41
LARS BRINK	
Den metriske tilpasning	61
LINE SANDST	
Navnet i centrum. Om placeringsdiskurs og forskellen imellem navne i tale og skrift	79
MARGRETHE HEIDEMANN ANDERSEN	
Engelskpåvirkningen af dansk skriftsprog. Nogle hovedresultater fra projektet <i>Yes, det er Coolt.</i> <i>Om påvirkning af dansk fra andre sprog</i>	111
Møder mv. i 2016-2018	127
Love for Selskab for Nordisk Filologi	147
Medlemmer og Bestyrelse	149
Publikationer	151

Møder mv. 2016-2018

25.2.2016

Generalforsamling

Ph.d. KATRINE KEHLET BECHSGAARD, Københavns Universitet: Hvorfor skal barnet hedde sådan?

Foromtale

I løbet af det sidste århundrede er der sket store ændringer i forhold til, hvordan forældre navngiver deres børn. Tidligere blev børn i langt højere grad opkaldt efter slægtninge, og det er ikke meget mere end 100 år siden, at forældrenes smag og generelle modestrømninger fik indflydelse på navnevalg. I dag har forældre i princippet frit valg i forhold til valg af fornavne til børn – men samtidig er der stadig knyttet forskellige konnotationer om f.eks. social status til forskellige navne. I mit ph.d.-projekt har jeg undersøgt, hvilke motiver der ligger bag forældres valg af navne til deres børn, og om der er social variation i forhold til navnevalg. Jeg har især haft fokus på spørgsmålene om, hvorvidt der er sammenhæng mellem sociale variabler og de grunde, som forældre finder vigtige i forbindelse med valg af navn til deres barn, hvorvidt der er sammenhæng mellem sociale variabler og de navnekategorier, som det valgte navn tilhører, og endelig hvorvidt der er sammenhæng mellem de grunde, forældre finder vigtige i forbindelse med valg af navn, og de navnekategorier, som det valgte navn tilhører. Mine data består af indsamlede spørgeskemaer fra 432 nybagte forældre, som har det til fælles, at de blev forældre i Danmark inden for samme uge i 2012.

28.4.2016

Adjunkt, ph.d. KATHRINE THISTED PETERSEN, Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet: Genusforenkling og genusændring fra gammeldansk til moderne dansk med sideblik til svensk

Foromtale

Fra gammeldansk til moderne dansk er der sket en afgørende ændring i vores måde at referere til substantiver på. Mens der i den ældre middeldanske periode indtil omkring 1350 stadig henvises med pronominer i maskulinum og femininum til ikke-menneskelige substantiver, danner disse i moderne dansk en samlet gruppe med betegnelsen utrum. Det neutrale genus er derimod forblevet intakt. Da de danske dialekter har udviklet sig forskelligt på dette punkt, vil jeg i mit foredrag koncentrere mig om den varietet der efterhånden sætter normen for standardsproget.

Indledningsvis vil det blive beskrevet hvordan og hvornår udviklingen fra tre til to genera har fundet sted. I den forbindelse kan man forestille sig to mulige kontaktlingvistiske situationer med indflydelse på genusforenklingen i løbet af perioden fra ca. 1450 til begyndelsen af 1600-tallet. På baggrund af Weinreich (1953) kan der argumenteres for at påvirkning fra vestjysk (Tegnér 1925) eller kontakt til nedertysk (Pedersen 1999) har ført til opkomsten af utrum som erstatning for maskulinum og femininum. Ved at inddrage tekster fra forskellige dele af denne periode vil jeg vise hvordan genussystemet udviklede sig fra at være morfologisk til at blive semantisk funderet.

I tidligt ældre middeldansk hvor man ved hjælp af forskellige kasusendelser på både substantiver og adled kunne bestemme genustypen, var der sandsynligvis tale om et system baseret på morfologiske principper. Som jeg vil vise, findes der imidlertid allerede i yngre middeldansk enkelte eksempler på semantisk og pragmatisk betinget genus. Efterhånden som kasusendelserne faldt bort i løbet af ældre og yngre middeldansk, var det til sidst udelukkende muligt at markere substantivets genus med de personlige pronomener. Ifølge Corbetts (1991: 226) kongruenshierarki retter disse sig normalt i højere grad end f.eks. attributter efter semantiske frem for formelle genusregler. I perioden med fire henvisningsmuligheder i form af *han*, *hun*, *den* og *det* har der således hersket både formelle og semantiske regler indtil det semantiske system med utrum og neutrum som udtryk for ikke-menneskelige størrelser blev enerådende. Det virker oplagt at der i denne periode er sket en række genusændringer på baggrund af semantiske principper. Eksempelvis har substantivet *bogstav* udviklet sig fra at være utrum i overensstemmelse med sin oprindelige maskuline form til at blive neutrum sandsynligvis i analogi med substantivet *tegn*. Karakteristisk er det i den sammenhæng at mange nuværende genusforskelle mellem dansk og svensk både i forbindelse med arve- og låneord er opstået i denne periode hvor de semantiske principper satte sig igennem.

Litteratur

- Corbett, Greville G. (1991) *Gender*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pedersen, Karen Margrethe (1999) Genusforenklingen i københavnsk. *Danske Folkemål* 41: 79-105.

Tegnér, Esaias (1925) Om genus i svenskan. I Esaias Tegnér *Ur språkens värld II. Fyra uppsatser: Om genus i svenskan. Poesiens språk. Hemmets ord. Komedi om Doktor Simon*: 1-217. Stockholm: Albert Bonniers Förlag.

Weinreich, Uriel (1953) *Languages in Contact. Findings and Problems*. New York: Linguistic Circle of New York.

26.5.2016

Ledende redaktør, dr.phil. MARITA AKHØJ NIELSEN, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab: Digital humaniora på gammeldansk

Foromtale

Digital humaniora er et vidt begreb. I foredragets sammenhæng bruges det om et lille net af online ressourcer med gammeldansk materiale. Der er to hovedkomponenter i nettet, en ordbog og en tekstsamling.

Gammeldansk Ordbog (GO) er den videnskabelige ordbog over dansk i perioden ca. 1100-1515. Den blev påbegyndt i 1950'erne, da Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL) efter afslutningen af *Ordbog over det danske Sprog* var klar til nye uoverkommelige udfordringer. Lige siden er der arbejdet på ordbogen, som har været kronisk underbemandet. Principielt alt overleveret dansksproget materiale fra ordbogens periode er blevet exciperet, og samlingen af citatsedler er nu på knap 1 million sedler. De blev digitaliseret og publiceret online i 2010, sammenknyttet med ordbogens kilde liste med mere end 1.000 indgange. Ordbogsredigeringen blev digitaliseret i 1980'erne. Af de ca. 29.000 ordbogsartikler i databasen er en del færdigredigeret, men de fleste foreligger i en præliminær redak-

tion. Samtlige artikler blev publiceret online den 17/12 2015. Den digitale gammeldanske tekstsamling består af 46 tekster i videnskabelige udgaver, udvalgt, så de er nogenlunde repræsentative mht. periode, genre og sprogform. For at lette brugerens overblik, navigering og forståelse er teksterne forsynet med moderne overskrifter over kapitler eller hovedafsnit. Til hver tekst knyttes en litteratur- eller kulturhistorisk indledning, og håndskrifterne er beskrevet kortfattet. Der er publiceret online faksimiler af alle de originaler, det har været muligt at få skannet.

DSL har publiceret materialet på tre frit tilgængelige hjemmesider, gammeldanskordbog.dk, gammeldanskseddelsamling.dk og middelaldertekster.dk. Ressourcerne er linket sammen, så man fra hver ordbogsartikel kan komme til de digitale sedler på ordet, fra den enkelte seddel og fra seddelsamlingen som helhed til kildelisten, og endelig fra det enkelte ord i teksterne til den pågældende ordbogsartikel. Ydermere er hvert lemma i GO linket til behandlingen af ordet i *Den Danske Ordbog*, hvis ordet findes der, ellers til *Ordbog over det danske Sprog*. Denne sammenkobling har muliggjort søgninger på moderne danske ord.

Der arbejdes stadig med de digitale ressourcer, især med redigeringen af GO og med opmærkningen af tekstudgaverne. Men allerede nu giver det lille gammeldanske net hidtil uanede muligheder for forskning, undervisning, studium og – såmænd – lystlæsning. Foredraget vil skitsere mulige anvendelser af det nye digitale værktøj.

6.10.2016

Ph.d. LINE SANDST, Nordisk Forskningsinstitut, Københavns Universitet: Urbane stednavne

Foromtale

Fra midten af 1800-tallet er folk i stigende omfang flyttet fra land til by, og byerne er vokset med urbane lokaliteter, hvoraf mange navngives. Disse navne er kun sparsomt belyst, ligesom byvandrerens møde med synlige proprier (navne) i bybilledet heller ikke har været underlagt undersøgelse.

Denne mangel søgte jeg at imødekomme i min ph.d.-afhandling om urbane stednavne i København. Jeg tog udgangspunkt i de synlige, dvs. skrevne lokalitetsbundne navne i bybilledet i tre forskellige undersøgelsesområder i København. Fremgangsmåden resulterede i tre forskellige undersøgelser, der havde forskellige omdrejningspunkter og det er disse undersøgelser, jeg vil præsentere resultaterne fra.

Første undersøgelse centrerer sig om navnedannelse og betydningsdannelse. Med dette afsæt præsenterer jeg det jeg kalder "diskursen for propriers placering i byen" og multimodale proprier. Anden undersøgelse centrerer sig om stedsbranding, hvor jeg præsenterer resultaterne fra en undersøgelse af motiverne bag navnevalgene til tolv nye veje og pladser i byudviklingsområdet Carlsberg Byen som trådte i kraft 1. august 2014. Til denne undersøgelse fulgte jeg en e-mailkorrespondance mellem en navngivningsarbejdsgruppe nedsat af byudviklingsfirmaet Carlsberg Byen og Vejnavnenævnet i København. Slutteligt diskuterer jeg hvordan man kan skabe forestillingen om sted

og "byer i byen" ved hjælp af navngivning. Jeg kalder fænomenet "onomastisk skalareduktion", og forklarer hvorfor dette retoriske værktøj nogle gange lykkes og andre gange mislykkes.

27.10.2016

Projektleder og forskningsbibliotekar JAKOB POVL HOLCK, Syddansk Universitetsbibliotek: Herlufsholm-samlingen på Syddansk Universitetsbibliotek og forskningspotentialet

Foromtale

I flere årtier har bogsamlingen fra Herlufsholm på universitetsbiblioteket i Odense ikke haft offentlighedens bevågenhed – dels pga. manglende elektronisk registrering/katalogisering af størstedelen af samlingen og dels pga. en manglende hands-on-gennemgang af materialerne. Med ca. 40.000 bind + det løse er der nok at tage fat på. I foredraget sættes fokus på bogsamlingens historie, skatte og rigdomme – og på det store forskningsmæssige potentiale for bl.a. middelalderspecialisterne. Det skal ikke mindst dreje sig om et væld af skjulte tekstfragmenter, der i denne tid ser dagens lys.

1.12.2016

Dansk Sproghistories redaktion: Faglige nyheder – nye indsigter

Foromtale

I foredraget vil redaktørerne EBBA HJORT, BIRGITTE JACOBSEN, HENRIK GALBERG JACOBSEN og BENT JØRGENSEN dels præsentere værket som helhed, dels hver især pege på en faglig nyhed eller en ny indsigt som første bind har givet.

2.3.2017

Generalforsamling

Professor LARS BRINK: Den metriske adaptationsregel

Foromtale

Et metrum er en (oplevet) regelmæssig fordeling af fremhævede og ikke-fremhævede stavelser (toppe og dale). Mulighederne er uendelige, men kun et mindre antal er blevet brugt – og af disse er de fleste sjældne. Grundideen/ grundeffekten i vers er, at digteren finder et smukt indhold, hvis prosaiske formulering har en fordeling af tryk (el. stavelseslængde), der svarer til metrets toppe og dale, fx:

Jeg **elsker** de **grønne Lunde** [–]
med **Tonernes vuggende Fald** [–]
jeg **elsker** de **blanke Sunde** [–]

Metret har frit to eller tre dale mellem toppene (det traditionelle/ almindeligste), hvorfor adaptationen er perfekt. Men allerede i den følgende linje går det galt:

med **Sejlernes Tusindtal**

for det hédder jo '*tusind, tal*.

Og sådan er det hele vejen igennem (diskrepanserne er understreget):

Nede **i** fru **Hansens kælder**
kan man **købe frikadeller**

**Oppe i gardinerne
hænger appelsinerne
mændene og konerne
spiser af citronerne**

Og det er ikke bedre i udlandet:

**Wer reitet so spät durch Nacht und Wind? [~ -]
Es ist der Vater mit seinem Kind [~ -]**

**They seek him here
they seek him there
those Frenchies seek him everywhere
Is he in Heaven [-] ?
or is he in ↓ [-] ?
that damned elusive Pimpernel**

Har Den Røde Pimpernel sagt '*everywhere*' og '*pimper'nel*? Vel har han da ej.

Men ingen af eksemplerne opleves som fejl. Det ser ud, som om svagtryk og bitryk rask væk kan løftes til top, og at hovedtryk rask væk kan reduceres til dal. Det sidste ses i:

**Wer reitet... – Læg nu smukt din Haand i min – Så
kom regnen... – end er der en Gud foroven – Sov
sødt lille Jumbo og visselul.**

Men hvis hovedtryk, bitryk og svagtryk både kan blive til toppe og dale, så falder al beundring for digterens versifikatoriske gave jo til jorden. Så kan alle gøre lydefri vers. Men dét kan ikke passe. Vi ved, at tante Oda begår masser af fejl – og de

største digtere stundom ligeså. Adaptationsreglen for prosa > vers må altså indebære en regel for prosaiske trykforhold, som *ikke* må ændres. Denne regel vil jeg præsentere i mit foredrag.

6.4.2017

Videnskabelig assistent, ph.d. KRISTA STINNE GREVE RASMUSSEN, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab: *Søren Kierkegaards Skrifter* – hvad editionshistorien kan lære os om forskellen på bøger og bytes

Foromtale

Søren Kierkegaards Skrifter er en hybridudgave af Søren Kierkegaards overleverede produktion i form af publicerede såvel som upublicerede værker, notater, journaler, optegnelser på lapper, breve og dedikationer. De er udgivet i 28 tekstbind med 27 tilhørende kommentarbind samt på internettet (1997-2013). Udgaven er opstået og udtænkt i en brydningstid, hvor en videnskabelig udgave ikke per se er en trykt udgave, men altid bygger på etableringen af en række elektroniske filer. Opblomstringen af internettet, især fra 1995 og frem, skabte hidtil usete perspektiver for videnskabelig udgivelse, hvor teori og metode kunne spille sammen på nye måder og skabe nye former for udgaver. Uden den store erfaring at læne sig op ad i forhold til udgivelse på internettet eller andre elektroniske platforme, måtte udgivere og teoretikere så at sige lære ved at gøre det. Denne historie er blandt andet beskrevet i min afhandling *Bytes, bøger og læsere. En editionshistorisk analyse af medieskiftet fra trykte til digitale videnskabelige udgaver med udgangspunkt i Søren Kierkegaards Skrifter* (2014), som jeg vil præsentere i dette foredrag. Jeg vil også diskutere nogle af de mere generelle pointer, man kan udlede om forholdet mellem bøger og bytes.

18.5.2017

Ledende redaktør ved *Ludvig Holbergs Skrifter* PETER ZEEBERG,
Det Danske Sprog- og Litteraturselskab: Holberg – autentisk og
bearbejdet

Foromtale

Netudgaven *Ludvig Holbergs Skrifter* er resultat af et samarbejde mellem Det Danske Sprog- og Litteraturselskab og Universitetet i Bergen. Der er tale om en traditionel værkudgivelse, en historisk-kritisk udgave med indledninger, kommentarer, glosering, faksimiler osv. På dette solide grundlag udgiver DSL nu udvalgte værker i bogform (*Holberg. Ludvig Holbergs hovedværker 1-22*), og til forskel fra netudgaven er der her tale om bearbejdede tekster.

Der i dag er et åbenlyst behov for hjælp til læsningen af 1700-tallets sprog, og i bogudgaven bliver teksterne derfor udgivet i ortografisk moderniseret form – en fremgangsmåde der er udbredt bl.a. i den engelsksprogede verden (Shakespeare), men som der er langt mindre erfaring med i Danmark.

Foredraget vil præsentere de tilgrundliggende overvejelser og give et indblik i de praktiske udfordringer redaktionen står overfor.

14.8.2017

Lektor, ph.d. HENRIK BLICHER, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab: Jens Baggesen Jordborger – om *Labyrinten* (1792-93) i lyset af en ny udgave

Foromtale

Henrik Blicher holder foredrag om Jens Baggesens *Labyrinten*.

Jord-borger, *en*. [1.2] (*nu sj.*).

2) *verdensborger; kosmopolit.* en med vor Historie aldeles ubekiendt, for Europas Skikke aldeles fremmed Jordborger. *Bagges. DV.IX.91. sa.L.I.203. jf.:* Tiden nærmer sig, da Sproghad, Nationalhad og deslige vil svinde for Jordborgerdyd. *smst.381.* Luen af den lynslagne Despotismus (*opflammede*) min hele Tænkraft, mit hele jordborgerlige Jeg. *smst.II.98.*

fra ODS bind 9, 1927

2.11.2017

Lektor, ph.d. KAROLINE KÜHL og lektor, ph.d. JAN HEEGÅRD PETERSEN, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab: Danske stemmer i USA og Argentina

Foromtale

Omkring det sidste århundredeskifte forlod tusindvis af mennesker Danmark for at starte et nyt liv i Nordamerika og Argentina. Foredraget beskæftiger sig med udvandringens konsekvenser for det danske sprog: Hvordan har udvandrenes og deres

efterkommeres danske sprog forandret sig gennem kontakten med de dominerende sprog i de nye samfund? Hvor længe er dansk blevet opretholdt i USA, Canada og Argentina, og hvad er årsagerne for de forskelle, vi kan observere i Nordamerika og Argentina? Og ikke mindst: Hvad er fremtidsudsigterne for dansk i Nord- og Sydamerika?

Foredraget er baseret på forskningsprojektet *Danske stemmer i USA og Argentina* som aktuelt (2014-2018) pågår på Københavns Universitet.

30.11.2017

Seminar: Nye ord og engelskpåvirkning

PIA JARVAD, Dansk Sprognævn: Om projektet Moderne Importord i Dansk

MARGRETHE HEIDEMANN ANDERSEN, Dansk Sprognævn: Delresultater fra Importordsprojektet

JØRGEN NØRBY JENSEN, Dansk Sprognævn: Importord i Nye Ord i Dansk

MIKOŁAJ SOBKOWIAK, Universitetet i Poznań: Nye ord i Den Danske Ordbog, Retskrivningsordbogen og Nye Ord i Dansk

JØRGEN SCHACK og PHILIP DIDERICHSEN, Dansk Sprognævn: Kerneordsprojektet (en del af Importordsprojektet)

PHILIP DIDERICHSEN, Dansk Sprognævn: Om den såkaldte tidslinje

FRANS GREGERSEN, Københavns Universitet: Engelskpåvirkning i dansk talesprog

22.2.2018

Generalforsamling

Ph.d. SEÁN D. VRIELAND, Københavns Universitet: Gotlands lov på danske hænder

Foromtale

Gotlands middelalderlige lovtekst Guterlov, skrevet på øens gamle nordiske sprog, er bedst kendt fra det stockholmske pergamenthåndskrift B 64, dateret til omkring 1350. På den Arnamagnæanske Samling i København findes et andet, yngre håndskrift på papir, AM 54 4to, skrevet i 1587. Sproget i AM 54 4to er endnu øens gamle sprog, oldgutnisk, men det er stærkt påvirket af skriveren, som var dansker og ikke gotlænder.

I min afhandling undersøger jeg håndskriftet AM 54 4to både fra en filologisk og en lingvistisk synsvinkel. Det konkluderes ud fra en nyfilologisk tilgang, at skriveren har kopieret håndskriftet til eget brug. Det har stor indflydelse på, hvordan sproget i håndskriftet bør studeres og forstås. Ud fra den lingvistiske tilgang konkluderes det, at de særlige sproglige afvigelser i AM 54 kan placeres i tre lag: (1) ældre former, der ikke findes andre steder i korpuset, (2) yngre gutniske udviklinger og (3) påvirkninger fra dansk.

27.9.2018

Ph.d. MARTIN SEJER DANIELSEN, Københavns Universitet: Gårdman Tavls bedrag – om stednavneforklarende elementer i sagn

Foromtale

“Højen hedder den dag i dag Tavlsbjerg, for manden, som boede på den gård, hed Tavl”.

Sådan lyder et stednavneforklarende element i et sagn fortalt af farversvend Christian C. Haugaard (1836–1920) til folkemindesamleren Evald Tang Kristensen (1843–1929) i Aabenraa i 1894.

Gennem tiden har både navneforskere og folklorister bemærket disse stednavneforklarende elementer og har forsøgt at teoretisere fænomenet. Man har antaget at folk har et behov for at forstå og forklare oprindelsen til fænomener de ikke umiddelbart forstår, og derfor har man i mange år talt om *ætiologiske sagn*, også kaldet *forklaringssagn*, ligesom sprogforskerne gerne har benyttet termen *folkeetymologi*.

Men min forskning viser at man har taget fejl. Sagn fortælles først og fremmest fordi disse relativt kortfattede, troværdige narrativer skaber betydning for sagnfortæller og tilhørere inden for deres egne sociale, politiske og økonomiske udsyn. Når fortælleren i sit sagn peger på et stednavn og forklarer dets oprindelse, opstår der blandt andet en troværdighedsskabende effekt der kan forklares inden for den aristoteliske paralogisme (fejlslutning) at årsag og konsekvens kan omvendes.

8.11.2018

Lektor, ph.d. PETER JUUL NIELSEN, Syddansk Universitet: Nul i sprog – om betydningsbærende fravær og analysen af nultegn

Foromtale

Nul har optrådt som et element i sprogvidenskabelig analyse mindst siden Saussure i *Cours* beskrev hvordan et sprogligt indhold kan formidles alene i kraft af et "ingenting" der står i opposition til et "noget", eksemplificeret med tjekkisk substantivbøjning hvor genitiv pluralis for ord som *slovo* 'ord' og *žena* 'kvinde' udtrykkes ved fraværet af en positive endelse: *slov-Ø*, *žen-Ø* (Saussure 1916: 123-124). Siden da har nul haft vid udbredelse som redskab til at betegne noget analytisk relevant "ingenting"; eksempelvis skriver Erik Hansen (1977: 17) om "det morf-udtryk der har allerflest forskellige betydninger [i dansk], nemlig udtrykket 'nul'", observeret i bl.a. substantivernes singularis, *bil-Ø*, *hus-Ø*, og verbernes imperativ *spis-Ø*, *løb-Ø*. En sådan glæde ved nuller mødes dog ofte med kritik (jf. Basbølls (2005: 352-353) kritik af Hansens nulanalyse), og en generel skepsis over for selve ideen om "ingenting" som et sprogligt element synes temmelig udbredt.

I mit foredrag diskuterer jeg med udgangspunkt i mit tidligere arbejde med nulbegrebet (Nielsen 2010, 2015, 2016: 192-251) det teoretiske og metodiske grundlag for at operere med nultegn i den sprogvidenskabelige analyse. Grundsynspunktet er at nul er nyttigt og nødvendigt i en tegnbaseret beskrivelse af sprog, men at det er rimeligt og nødvendigt at stille en række krav til acceptable nuller for at undgå tvivlsomme postulater om usynlige brikker i analysen. Jeg fremlægger med udgangspunkt i Mel'čuks (2006: 469-516) nuldiskussion et sæt af kriterier for

etablering af et nultegn og diskuterer hvilken status nullet har som udtrykselement – er der overhovedet noget, og hvis ja, hvor står det så henne? – og hvilke krav der må stilles til det indhold der formidles af nullet, herunder hvad man stiller op med den semantiske værdi “neutral” og markerethedsforhold i grammatiske modsætninger. Den foreslåede model for analyse af ingenting illustreres med to eksempler fra dansk: en analyse af nominalsyntagmernes rangklassevalg (kasusvalg) non-genitiv vs. genitiv – hvor der *er* et nul – og en analyse af numerus for substantiver med såkaldt nulpluralis af typen *mus, svær, fisk* – hvor der *ikke* er noget nul, hverken i singularis eller pluralis.

Litteratur

- Basbøll, Hans (2005) *The Phonology of Danish*. Oxford: Oxford University Press.
- Hansen, Erik (1977) *Dæmonernes port*. København: Hans Reitzel.
- Mel’čuk, Igor (2006) *Aspects of the Theory of Morphology*. Berlin & New York: Mouton de Gruyter.
- Nielsen, Peter Juul (2010) De to infinitiver i dansk: Et proklitisk paradigme. *Ny forskning i grammatik* 17: 87-108.
- Nielsen, Peter Juul (2015) Jakobson’s zero and the pleasure and pitfalls of structural beauty. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics* 12(3): 398-421.
- Nielsen, Peter Juul (2016) *Functional structure in morphology and the case of nonfinite verbs: Theoretical issues and the description of the Danish verb system*. Leiden: Brill.
- Saussure, Ferdinand de (1916 [1964]) *Cours de Linguistique Générale*. Paris: Payot.

29.11.2018

Ph.d. JACOB ØLGAARD NYBOE, Københavns Universitet: Genresignatur.
Sære genrebetegnelser i den nyeste litteratur

Foromtale

Skønlitterære bøger kan gennem en genreangivelse på forsiden foretage en selvkaraktærisering, der samtidig er en indikation af, hvordan tekstens afsender(e) gerne vil have, at den skal læses – fx som roman i modsætning til som selvbiografi. Via genreangivelsen præges de potentielle læses forventninger til selve teksten, og der etableres et rum for forhandling. I min ph.d.-afhandling har jeg undersøgt en tendens i nyere dansk litteratur (1960-2016) til at bryde med de etablerede genrekategorier og gennem en unik, ukonventionel genremærkat (en genresignatur) at postulere en genremæssig særstatus. Der er således tale om genresignaturer, når Svend Åge Madsen karakteriserer et tidligt værk som *uroman*, når Lars Skinnebach udsender en samling af genrer, eller når Hans Otto Jørgensen skriver en *Andy Warhol-komposition*.

I mit projekt har jeg kortlagt genresignaturens udbredelse i de seneste 17 års danske litteratur og foretaget en (genre)teoretisk indkredsning af fænomenet på baggrund af en definition af genremærkatens som en genre i sig selv. Jeg vil diskutere, hvordan genresignaturen udgør en metafiktiv markør, der signalerer genrebevidsthed og fornyelse – og i øvrigt ekspliciterer en række væsentlige genreteoretiske forhold. Jeg vil illustrere disse pointer ved analytiske nedslag i en række eksempler på avancerede samspil mellem genresignatur og tekst. Det er her

en pointe, at genresignaturen kan ses som et kondenseret udtryk for værkernes (litteratur)politiske projekter – og at den spiller en rolle i receptionen. Endelig vil jeg kort skitsere de læsereceptionsundersøgelser, der indgik i mit projekt, hvor der anlægges en mere litteratursociologisk og kvantitativ vinkel på emnet.

Love for Selskab for Nordisk Filologi

- § 1. Selskab for Nordisk Filologi har til formål at fremme studiet af nordisk sprog og litteratur gennem afholdelse af møder med foredrag og diskussion samt ved udgivelse af skrifter inden for faget, herunder selskabets årsberetning. Selskabets hjemsted er København.
- § 2. Medlem kan enhver blive, der interesserer sig for selskabets formål.
- § 3. Generalforsamlingen er selskabets øverste myndighed.
- § 4. Den ordinære generalforsamling holdes hvert år så vidt muligt i februar måned efter skriftlig indkaldelse fra bestyrelsen med mindst 8 dages varsel. Forslag til dagsordenen skal være indgivet skriftligt til formanden senest 4 dage før generalforsamlingens afholdelse. På generalforsamlingen aflægger formanden beretning for det forløbne år, og kassereren fremlægger det reviderede årsregnskab.
- § 5. Selskabets bestyrelse afgår samlet på den ordinære generalforsamling. Generalforsamlingen vælger formanden samt 4-7 menige bestyrelsesmedlemmer, idet bestyrelsen efterfølgende konstituerer sig selv på det førstkommende bestyrelsesmøde. Generalforsamlingen vælger endvidere 2 revisorer og 1 revisorsuppleant, ligesom generalforsamlingen fastsætter det årlige kontingent.
- § 6. Ekstraordinær generalforsamling kan, når det findes påkrævet, indkaldes af bestyrelsen med mindst 4 dages varsel. Ekstraordi-

nær generalforsamling skal endvidere indkaldes efter skriftlig anmodning ledsaget af forslag til dagsorden fra mindst 10 af selskabets medlemmer.

- § 7. Alle beslutninger på generalforsamlingen, herunder ændringer af selskabets love, træffes ved simpel stemmeflerhed. Hvis blot én af de tilstedeværende ønsker det, skal afstemningen foregå skriftligt.
- § 8. Regnskabsåret følger kalenderåret.
- § 9. Al indtægt, både i form af kontingent og evt. overskud af selskabets udgivelser, går direkte til selskabets formål.
- § 10. Selskabet kan kun opløses, såfremt to på hinanden følgende generalforsamlinger træffer beslutning herom. I tilfælde af selskabets opløsning skal dets værdier overgå til en anden forening med et tilsvarende almennyttigt formål.

Nærværende love er udarbejdet på grundlag af selskabets love af 25. februar 1954 og vedtaget på generalforsamlingen den 2. november 2000.

MICHAEL LERCHE NIELSEN
formand

BENT JØRGENSEN
dirigent

Medlemmer og bestyrelse

Medlemmer

Kontingentet er 200 kr. årligt (50 kr. for studerende). – Om indmeldelse og betaling, se s. 2 (bagsiden af titelbladet).

Bestyrelse

Bestyrelsen består fra 9.9.2021 af følgende (i parentes er anført årstallet for den pågældendes indvalg i bestyrelsen):

ANNE METTE HANSEN (2002, formand 2006-2016)
JAKOB BANG TERMANSEN (2006, kasserer fra 2006)
RIKKE STEENHOLT OLESEN (2014, formand 2016-2019)
FINN GREDAL JENSEN (2014)
TORBEN ARBOE (2015)
SEÁN D. VRIELAND (2018, formand fra 2019)
KATARZYNA ANNA KAPITAN (2019)
LINE SANDST (2020)

Revisorer

HENRIK HOVMARK
MARTIN SEJER DANIELSEN

Revisorsuppleant

MERETE K. JØRGENSEN

Publikationer

Følgende publikationer kan købes hos selskabet. Publikationerne kan bestilles over selskabets hjemmeside www.selskabfornordiskfilologi.dk.

Skrifter udgivet af Selskab for Nordisk Filologi

Sproghistorie i 90'erne. Red. af Bente Holmberg. 1995. 215 s. – Indeholder følgende afhandlinger:

Oskar Bandle: Nye paradigmer i sproghistorie og historisk grammatik

Inge Lise Pedersen: Talesprogsforskning og sproghistorie

Lørn Piø: Folkevisen – en udfordring til teksthistorien

Hanne Ruus: På sporet af betydningens logikker

Jan Terje Faarlund: Funksjonell og formell forklaring i historisk syntaks

Lars Heltoft: Grammatikaliseringsprocesser i dansk syntakshistorie

Marit Christoffersen: Om forholdet mellom filologi og historisk lingvistik

Frans Gregersen: Mellem historisme og strukturalisme: Det sociolingvistiske paradigme

80 Ord til Christian Lisse 12. januar 1992. 1992. 141 s. – 80 alfabetisk ordnede artikler om enkeltord, fx *abeskøn, derfor, dævra, godt, gravid, hokkenren, ikke, nørd, skidt, sødtræ, variabel, årgang*.

Forskningsprofiler. Red. af Bente Holmberg, Britta Orlík Frederiksen og Hanne Ruus. 1989. 246 s. – Indeholder følgende afhandlinger:

Bent Jørgensen: Sted- og personnavneudgivelser

Poul Lindegård Hjorth: Leksikografi

Jørn Lund: Dansk talesprog, variation og usus

Hans Basbøll: Dansk talesprog, systembeskrivelser. Dansk fonologi i de sidste 25 år

Erik Hansen: Dansk grammatik

Peter Harms Larsen og Niels Erik Wille: De to musketerer – tyve år efter.

Om pragmatik og pragmatisk analyse, med to illustrerende cases:
Fiktion og faktion

*Thorkil Damsgaard Olsen: Literacy i Danmark omkring år 1200. Saxos
og landskabslovenes vidnesbyrd*

Helle Jensen: Om udgivelse af vestnordiske tekster

John Kousgård Sørensen: Om udgivelse af ældre danske tekster

*Flemming Lundgreen-Nielsen: Udgaver af efterreformatoriske danske
tekster*

S.K. Amtoft: Nordiske Gudeskikkelser i bebyggelsehistorisk Belysning.
1948. 334 s.

Runologica. Harry Andersens udvalgte runologiske afhandlinger.
1971. 155 s.

Anders Bjerrum: Linguistic Papers. 1973. 195 s.

Karl Martin Nielsen: Jelling-studier og andre afhandlinger. 1977. 213 s.

Selskab for Nordisk Filologis årsberetninger

Studier i Nordisk 2012-2015. 2020. 300 s.

Juni Søderberg Arnfast: Dansk som andet- og fremmed sprog – et fagligt fyrtårn i al slags vejr?

Philip Diderichsen, Sune Just Christensen og Jørgen Schack: Ortografisk rangering – at ordne tekster efter antallet af stavfejl

Eva Skaftø Jensen: Historisk lingvistik og sproghistorie

Bent Jørgensen: De sidste 25 års danske navneforskning i hundred-årsperspektiv

Johnny Kondrup: Editionsfilologien 1912-2012

Philip Lavender: Beowulf, Son of Odin: Late Eighteenth- and Early Nineteenth-Century Danish Readings of the Old English Epic

Thomas Olander: Det indoeuropæiske urhjem

Lars Trap-Jensen: Ordbøger og leksikografi – et tilbageblik på de sidste 25 år

Eiliv Vinje: Den nye digitalutgåva av Holbergs samla skrifter

Studier i Nordisk 2010-2011. 2015. 222 s.

Simon Skovgaard Boeck: Rids af de danske rimordbøgers historie

Sv. Eegholm-Pedersen: Moth – den første danske definitionsordbog

Christina Fogtmann: Grammatik, forståelser og følelser – hvad er i spil når politiet tester sprog?

Alex Speed Kjeldsen: Filologi og historisk lingvistik. Lidt om filologiens rolle i sproghistorisk forskning.

Anne Kjærgaard: Om hvorfor offentligt ansatte ikke bare ændrer skrivestil – fra problemmodel til fortolkningsmodel

Annette Lassen: Var de ældste islandske fornaldarsagaer historiografi?

Kristina Lundblad: Böcker, teknik och ekonomi. Förlagsbandet och framväxten av en modern bokmarknad

Emma Sköldberg: Nordiska ordspråkssamlingar från 1600-tallet – en jämförelse mellan Grubb och Syv

Studier i Nordisk 2008-2009. 2011. 253 s.

Jonathan Adams og Peter Zeeberg: Dansk(e) renæssancesprog

Lena Wienecke Andersen, Karen Margrethe Pedersen, Karn Thagaard Hagedorn og Henrik Jørgensen: DanDiaSyn – spørgeliste og svar i et syntaksprojekt

Maja Bissenbakker Frederiksen: Dannelse og dissonanser. Danskfagets in- og ekskluderende konstruktioner af køn og etnicitet.

Gitte Gravengaard: "Hvad sagde jeg?" – om at analysere professionelle sproglige praksis

Torben Jelsbak: Den historiske avantgarde som ørefigen til filologien og som udfordring til litteraturhistorien

Tore Kristiansen: Resultater fra projektet Moderne Importord i sprogene i Norden: sprogholdningsundersøgelserne

Inge Lise Pedersen: Talesprogets historie i sociolingvistisk belysning

Vibeke A. Pedersen: Romantisme og folkeviser. Når Hertz og Heiberg polerer på det poetiske guld

Marianne Rathje: Hænger vi fast i vores generationssprog?

Anna Sandberg: Jens Baggesens tyske satirer

Studier i Nordisk 2006-2007. 2009. 210 s.

Tanya Karoli Christensen: *At du gider* – om hyperparadigmatiske strukturer i danske sætningstyper

Claus Drengsted-Nielsen: Adjektivet – det tredje valensled

Birgit Eggert: Danske stednavne på *-holt*

Torben Juel Jensen: Non-realitetsmarkører i dansk talesprog – hvis man kunne sige det på den måde

Jonna Louis-Jensen: Heimskringla og Egils saga – samme forfatter?

Sabine Kirchmeier-Andersen: Dansk Sprognævn – Fremtidens udfordringer og planer

Sanni Nimb: Oplysninger om adverbiers syntaks i danske ordbøger – er det *tit*, at det *desværre bare ikke overhovedet* er dækkende?

Inge Lise Pedersen: Om grundtvigske kærestebreve og andre breve som kilder til historisk sociolingvistik

Studier i Nordisk 2004-2005. 2006. 220 s.

Den Danske Ordbog i krydsild:

Frans Gregersen: Pygmalion og DDO

Niels Davidsen-Nielsen: En ordbog der åbner op

Lars Trap-Jensen og Henrik Lorentzen: Episode 3: Ordbogen slår igen

Anne Duekilde, Henrik Andersson: Om færdiggørelsen af Supplement til Ordbog over det danske Sprog (ODS-S)

Marita Akhøj Nielsen: Vedel og den danske stil

Simon Borchmann: I mørket en hunds hyl – den sproglige genåbning

Lars Brink: Det flade a vil dø

Anne Mette Hansen: Senmiddelalderlige bønnebøger: kulturarv og andagtsbøger

Viggo Hjørnager Pedersen: Grimme ællinger? H.C. Andersens eventyr på engelsk

Marianne Johansen: Børnehavens frokostsamtaler: ekspertens og novicens deltagerpositioner

Kim Lembek: Njála på dansk – hvor svært kan det være? Omkring en komplet nyoversættelse af Njals saga efter håndskriftet AM 468, 4to (Reykjabók)

Michael Lerche Nielsen: Ibsens første digtsamling – 1868 eller 1871?

Klaus P. Mortensen: Månefortælleren – Om H.C. Andersens *Billedbog uden Billeder*

Pia Quist: Sproglig variation i storbyen – tre senmoderne udfordringer

Vibeke Sandersen: "Skriv at De har Helsen og Helbred"

Marie Stoklund: Runer før, nu og fremover

Studier i Nordisk 2002-2003. 2004. 217 s.

Margrethe Heidemann Andersen: Engelsk i dansk. Et spørgsmål om holdninger

Jørg Asmussen: Korpus 2000 – til hvilken nytte? Muligheder og grænser for empiriske sprogundersøgelser

Lars Brink: Lydudviklingen i dansk 1350-1500

Ken Farø: Omkring det grønne bord: Dansk-tysk idiomatik og sprogforandring

Jakob Povl Holck: Om de middelalderlige lægebøger. Vinkler og viden

Tina Thode Hougaard: Chat via internettet – interaktionelt og sprogligt belyst

Eva Skaft Jensen: Det kohæasive kasussystem i gammeldansk

Aage Jørgensen: Noble tabere?

Sten Rasmussen: "Den flygtige blænker". Nogle randbemærkninger til Herman Bangs kritik

Hilkka Søndergaard: Om den danske oversættelse af Kalevala

Per Vikstrand: Odens vi och Tors berg – om förkristna sakrale ortnamn i Skandinavien

Studier i Nordisk 2000-2001. 2002. 240 s.

Erik Hansen: En sprogmands erindringer

Dorthe Duncker: Dynamikken i sproget

Eva Skaft Jensen: Hvordan bliver et sætningsadverbial til et sætningsadverbial?

Mie Femø Nielsen: Nå! En skiftemarkør med mange funktioner

Dorthe Bleses, Hans Basbøll, Thomas O. Madsen og Pia Thomsen: Kløjs danske børn i sproget? Fokus på danske børns tilegnelse af leksikon

Mats Thelander: Utvecklingen av de nordiska språken 1550–1800, sociolingvistiska aspekter

Inge Lise Pedersen: Sociolingvistiske strukturer i Danmark i perioden 1550-1800

Ulf Teleman: Språkplanering och språkhistoria i Sverige under 16- och 1700-talen

Hanne Ruus: Danske sprogholdninger fra reformationen til romantikken

Gillian Fellows-Jensen: Fra Hungate til Finkle Street. En vandring gennem nogle ildelugtende gader med danske navne i England
Bent Jørgensen: Storbyens stednavne. Betyder det noget hvor vi bor?
Peter Zeeberg: Saxo og hans oversættere
Christopher Sanders: Fra "Tales of Knights" til desktop-håndskrifter
Leif Stedstrup: Randershåndskriftet – en samling skolekomedier fra omkring 1600
Peter Brask: Om kompositionen i Aandelige Siunge=koors Anden Part
Jens Kr. Andersen: At genudgive Heiberg
Anne Marie Bjerg: Litterær oversættelse fra svensk – hvorfor det? Med udgangspunkt i Kerstin Ekman, Göran Tunström og Selma Lagerlöfs forfatterskaber
Henrik Gottlieb: "Hey, jeg har et navn, okay?" Dansk dubbing: fra asken i ilden

Studier i Nordisk 1998-1999. 2000. 199 s.

Jørgen Schack: Ordmærker i dansk
Nina Møller Andersen: Bachtin som sprogteoretiker. En læsning ud af flere
Henrik Jørgensen: Begrebet "klisis" og dets anvendelse på analysen af de danske letled
Ole Togeby: Lette led
Henrik Blicher: Staffeldt på ny eller Hvad får man for pengene?
Niels Dalgaard: Madsen og modernismen
Carsten Hansen: Den danske vrede – en sprog-billedlig brugervejledning for udlændinge
Ib Poulsen: Sprog- og medieanalysen i danskfaget
Ellen Krogh: At skrive et fag frem

Årsberetning 1996-1997. 1998. 211 s.

Frans Gregersen: Sprogpolitik for folket ikke for profitten
Lars Heltoft: Det danske morfologiske system

Uwe Geist: "En elevatorkabine der skramler mellem søvnens etager".

En sproglig læsning af et 90'er-digt

Ernst Håkon Jahr: Ny forskning om nordisk og nedertysk kontakt i seinmiddelalderen

Vibeke A. Pedersen: Undersøgelser i Dronning Sophias visebog. Et adelsvisehåndskrift fra 1500- og 1600-tallet

Hanne Ruus: Viseord og Kerneord. Konstans og variation i det centrale ordforråd

Michael Lerche Nielsen: Frem og tilbage er ikke lige langt. Vikingetids-runer og sproghistorien

Jakob Steensig: Om fordi i forskellige sætningstyper i dansk talesprog

Asgerd Gudiksen: Possession, lokation og -et-afledninger

Årsberetning 1994-1995. 1996. 152 s.

Inger Ejskjær: Atlas Linguarum Europae

Jørgen Gimbel og J. Normann Jørgensen: Tyrkisktalende børns tosprogede udvikling i dansk skole. Punktnedslag i Køge-projektet

Helge Sandøy: Språkleg norm og språkleg fridom i norske etermedia

Mette Nordentoft: Nogle sprogtræk i den gammeldanske passions-traktat

Kjeld Kjertmann: Naturlig skriftsprogsudvikling

Henrik Jørgensen: Om adverbialled mellem det finitte verbal og subjektspladsen i danske hovedsætninger

John Chr. Jørgensen: Metodeproblemer i kritikhistorisk forskning

Kjeld Kristensen og J. Normann Jørgensen: Variationen i moderne sjællandsk – dialekt, regionalsprog eller rigsmål?

Dina Nikulitjeva: Kontrastiv analyse af de centralskandinaviske sprog: syntagmeopbygning

Gunnar Syrén: Bellman som pre-postmodernist

Årsberetning 1992-1993. 1994. 112 s.

Allan Karker: Bibelsproget af 1992

Pil Dahlerup: Litteraturhistorie på retorisk grundlag
Karen Margrethe Pedersen: Om Ømålsordbogen
Bent Møller: Er substantivering kun et stiltræk?
Marita Akhøj Nielsen: Metrisk bestemt syntaks, især hos Anders Sørensens Vedel
Michael Lerche Nielsen: Brugen af r-runen som vokaltegn i vikingetidens runeindskrifter

Årsberetning 1990-1991. 1992. 87 s.

Tore Kristiansen: Sprogholdninger i biografen (reprise/ny version)
John Lind: Sprog i Finland. Deres historiske baggrund til 1809
Olli Nuutinen: Finsk som et minoritetssprog i Norden
Torben Nielsen: Tosprogethed i lovgivning og praksis
Peter Slotte: Svenska dialekter och svensk dialektforskning i Finland
Marika Tandefelt: Dagens tvåspråkiga helsingforsare
Poul Lindegård Hjorth: Udtaleordbøger. En brugers funderinger
Arne Hamburger: En menneskealder i Sprognævnet

Årsberetning 1987-1989. 1990. 116 s.

Peter Widell: THESPART – en multifunktionel semantisk database
Lars Heltoft: En plads til sprogvidenskabens hittebørn. Om talesprog og sætningsskema
Ólafur Halldórsson: Lidt om kilderne til den store saga om Olav Tryggvason
Jon Albris og Henrik Holmberg: Projekt Bysociolingvistik
Boel Bøggild-Andersen: En undersøgelse af træk af sproget i Skast herreds tingbøger i 1636-1640 sammenholdt med ortografien i ældre og samtidige jyske kilder og områdets nuværende dialektale forhold
Lars Brink: Bricka ~ bakke – et slumpetræf? Om ubeslægtede ligheder mellem dansk og svensk
Ebba Hjorth: Struktureret redaktion ved Gammeldansk Ordbog
Gertrud Pettersson: Från medborgarperspektiv till domstolsperspektiv – En utveckling i den svenska strafflagen efter 1734?

Patrizia Paggio: Infinitte konstruktioner i Eurotra
Merete K. Jørgensen: Projektet "Det gammeldanske ordforråd i stednavne – til brug for Gammeldansk Ordbog"

Årsberetning 1985-1986. 1987. 55 s.

Pierre Pica: Possessive, refleksive og reciprokke pronominer i de skandinaviske sprog

Vibeke Sandersen: Skrivefærdighed og skriftsprog hos danske soldater i treårskrigen 1848-50

Stig Toftgaard Andersen: Idiomatik

Henrik Galberg Jacobsen og *Else Bojsen*: Retskrivningsordbogens grænser

Eva Villarsen Meldgaard: Tilnavne blandt skolebørn

John Edelsgaard Andersen: Adverbier – sprogvidenskabens stedbørn

Årsberetning 1983-1984. 1985. 84 s.

Mogens Løj: Tekst – intention – handling

Flemming Conrad og *Frans Gregersen*: N.M. Petersen i sprog- og litteraturhistorien

Britta Olrik Frederiksen: Sproghistoriens forudsætning: beskrivelse og tolkning af kildematerialet

Henrik Galberg Jacobsen: Sprognævn – sprogrøgt – sprogsyn

Gerda Thastum Leffers: [Om Modersmål-Selskabets sprogsyn]

Jens Kr. Andersen: Professor Holbergs komedier. En strukturel og historisk undersøgelse

Vibeke Winge: Det tyske sprogs udbredelse i Kongeriget Danmark fra middelalderen til 1864

Jens Normann Jørgensen: Dansk som fremmedsprog: lingvistik eller pædagogik?

Anne-Marie Søderberg: Gymnasieforskning, fagdidaktik og formidling

Ældre beretninger (1933 ff.)

Årsberetninger 1933-1982.

Gammeldansk Grammatik

Selskab for Nordisk Filologi har fra Akademisk Forlag overtaget størsteparten af restoplaget af Johs. Brøndum-Nielsen: *Gammeldansk Grammatik*, bind 2-8, indbundet og hæftet. Bøgerne kan fås ved henvendelse.